

99 työntekijän HITSAUSPAJA

■ West Welding oli teuvalainen menestystarina, joka teki paljon kauppaa kotimaassa ja ulkomailla.

■ Vuosien aikana tehdas laajeni ja työntekijämäärä kasvoi.

PERÄLÄ
Juhani Pajunen

Kaskistentien varrella Perälän kylän tuntumassa on hitsattu jo kolme vuosikymmentä, kolmen eri yrityksen alaisuudessa. Ne ovat valmistaneet painesäiliöitä ja prosessiputkistoja metsä-, kemian- ja öljyteollisuudelle. Jorma Nikitin, Pekka Luhtala, Matti Hemminki ja Kari Aho tietävät järjestyksessään keskimäisen yrityksen West Weldingin tarinan.

West Weldingin juuret ovat KPA-Lämpö Oy:ssä, jonka perustivat vuonna 1979 teuvalaiset Pauli Luhtala, Hannu Liukkonen ja Tapio Harjula. Nikitin, Luhtala, Hemminki ja Aho olivat kaikki KPA:n leivissä. Yrityksessä työskenteli 32 toimihenkilöä ja noin 25 tehdastyöntekijää.

– Muutama henkilö oli vähemmän työntekijäpuolella kuin toimihenkilöpuolella, pääluottamusmiehenä toiminut Nikitin sanoo.

Nämä painesäiliöt West Welding valmisti AGA:n kaasutehtaalle Porvooseen. Kuva on Kaskisten satamasta.

SYKSYLLÄ 1992 KPA-Lämpö hakeutui konkurssiin. – Meillä oli toimitusjohtajan kanssa tiedossa pari kuukautta etukäteen, että yritys menee konkurssiin, Hemminki kertoo.

Tuotantopäällikkönä toiminut Hemminki ja toimitusjohtaja Erkki Petäjä suunnittelivat perustavansa KPA:n konkurssin jälkeen uuden yrityksen sen tilalle. He kävivät neuvottelemassa asiasta pankissa Seinäjoella ja pyysivät lainaa uuden yrityksen perustamiseen. – Mutta ei se pankinjohtaja uskaltanut ottaa mitään kantaa.

Petäjä haki yrityksen konkurssiin. – Minä menin sitten kysymään hetken päästä, että koska uusi yritys aloitetaan. Erkki sanoi, että häneltä on mennyt mehut, tee sinä kuinka haluat. Ajattelin, ettei minusta sellaiseen hommaan ole. Konkurssipesällä sai olla töissä kaksi viikkoa. Kun ajoin ensimmäisen päivän jälkeen tuossa suoralla kotiin päin, ajattelin,

WEST WELDINGIN ARKISTO

että mitä jos West Welding ostaisi konkurssipesän. Olin yhteydessä Pekkaan. Me pidettiin sunnuntai-iltana palaveri meillä kotona, Hemminki kertoo.

Palaverin tulos oli selvä: West Welding ostaisi KPA-Lämmön konkurssipesän, jos siihen saataisiin lainaa pankilta. Nikitin, Luhtala ja Aho olivat perustaneet Weldingin vain muutamaa kuukautta aiemmin. Yrityksen käynnistämistä oli helpottanut se, että Teuvalla oli runsaasti lomautettuja KPA:n hitsareita.

– Meillähan oli ammattitaitoinen reservi tuossa kylällä, kaikki jotka olivat KPA:lta jääneet, Nikitin toteaa.

Luhtala ja Hemminki kävivät kovassa luhisateessa Keran toimistolla Seinäjoella pyytämässä riskilainaa konkurssipesän oston.

– Keran yritystutkija Juha Ilander tyrmäsi asian ja kysyi, kuinka täällä voidaan pärjätä, kun ei ole enenkään pärjätty, Hemminki sanoo. Myöskään Yhdyspankki ei lämmennyt asialle. Lopulta myönteinen rahoituspäätös saatiin Teuvan Osuuspankista, jossa oli johtajana Timo Takala.

– Hän oli ainoa, joka uskoi asiaamme, Luhtala kiittelee. Sen jälkeen rahoittajakin muuttuivat myönteisemmiksi. Kun lehessä oli ollut kuva tekeillä olevasta laajennuksesta, yhdestäkin pankista otettiin omatoimisesti yhteyttä Weldingiin ja kysyttiin, voisiko yritykselle tarjota lainaa. Tässä vaiheessa yritys ei kuitenkaan enää tarvinnut lainaa – kaikki maksettiin tulorahoituksella.

Toisen kerran päähallia laajennettiin 2000-luvun alkupuolella Teuvan suuntaan. Teollisuustontin rajat uhkasivat kuitenkin tulla vastaan, minkä takia yrittäjät ostivat sen ympärillä olevaa metsää. Myyjän kanssa oli sovittu, että hän voisi tehdä metsässä vielä itsehoitollisen hakkuun. Sen

– Minä suutuin siitä ja me-

vuoden aikana jo hierottu, ja lopulta Welding lainasi puolet hallirahoista KOP:ilta ja puolet Keralta.

Kerran Osuuspankin työntekijä poikkesi tehtaalla aamuneljältä.

– Se kehui, että tuli mökiltä katsomaan, ovatko täällä jääneet valot päälle. Oikeasti se tuli katsomaan, ollaanko me siellä töissä, kun oli lehtijutussa sanottu, että tehdas toimii kolmessa vuorossa, Nikitin muistelee.

Miehet olivat kiinnostaneet talonsa Osuuspankilta otetun lainan vakuudeksi.

– Se oli silloin tosi tiukkaa, Luhtala muistaa.

– Ja lainoilla oli korkea korko. Riskit olivat suuret. Jos yritys ei olisi lähtenyt, me olisimme tuvattomia poikia kaikki, Hemminki toteaa.

MUTTA YRITYS lähti lentoon hyvin. Jo vuonna 1996 se oli luottoluokituksestaan kolmen A:n yritys.

– Ja sitten rakennettiin se ensimmäinen laajennus. Se oli harvinaista vielä -96, että joku laajensi hallia, Hemminki kertoo.

Päähallia laajennettiin tuhat neliötä Kaskisten suuntaan. Sen jälkeen rahoittajakin muuttuivat myönteisemmiksi. Kun lehessä oli ollut kuva tekeillä olevasta laajennuksesta, yhdestäkin pankista otettiin omatoimisesti yhteyttä Weldingiin ja kysyttiin, voisiko yritykselle tarjota lainaa. Tässä vaiheessa yritys ei kuitenkaan enää tarvinnut lainaa – kaikki maksettiin tulorahoituksella.

Laajennuksen yhteydessä oli tehtävä lain vaatima väestönsuoja. Palopäällikkö Ketonen oli riidellyt Niperen kanssa vastaavanlaisesta suojasta eikä voinut siksi joutua lain vaatimuksesta West Weldingiinkin kohdalla.

– Minä suutuin siitä ja me-

WEST WELDINGIN ARKISTO

Kuva West Weldingin tontilta silloin, kun päähallin ensimmäistä laajennusta oltiin tekemässä.

West Weldingin (nykyisin Viafinin) päähalli. Isojen painesäiliöiden rakentaminen vaatii runsaasti tilaa.

– Joskus oli lähellä, mutta koskaan ei tarvinnut lomauttaa. Se olisi ollut jotenkin kurjaa, Hemminki myöntää. Weldingillä palkat maksettiin aina ajallaan. Kerran periaatetta oli uhannut monta päivää kestänyt pankkilakko, mutta asiaan oli varauduttu hakemalla pankista noin 250 000 markan edestä seteleitä palkanmaksua varten. Juuri ennen tilipäivää lakko loppui. – Se oli kuin auringonnousu, että tili tuli Westillä ajallaan, Nikitin sanoo.

ERÄÄNÄ PÄIVÄNÄ Hemminki sai puhelun, jossa kaupattiin saman alan firmaa.

Miehet eivät ole katuneet yrityksensä myyntiä. Nykyään Hemminki ja Aho ovat eläk-

Matti Hemminki entisessä West Weldingin ja nykyisessä Viafinin hallissa. Taustalla näkyy painesäiliö.

saaminen kun oli vaativampaa kuin tavallinen hitsaaminen.

Koska hitsareita ei saatu lisää, Welding joutui käyttämään alihankkijoita. Putkistosenusurakat olivat pääosin alihankkijoiden vastuulla.

– Suomalaisella konealalla oli töitä silloin. Sillä ei ollut vielä nykyisenlaisia kilpailua, Luhtala toteaa.

Joskus töiden loppuminen kävi kuitenkin lähellä. Näin oli esimerkiksi vuonna 2003, mutta tuolloin yrityksen onnistui tehdä kaupat Kvaernerin kanssa haiduttamon säiliöiden valmistamisesta Karlstadissa olevaan sellutehtaaseen.

– Joskus oli lähellä, mutta koskaan ei tarvinnut lomauttaa. Se olisi ollut jotenkin kurjaa, Hemminki myöntää.

Weldingillä palkat maksettiin aina ajallaan. Kerran periaatetta oli uhannut monta päivää kestänyt pankkilakko, mutta asiaan oli varauduttu hakemalla pankista noin 250 000 markan edestä seteleitä palkanmaksua varten. Juuri ennen tilipäivää lakko loppui. – Se oli kuin auringonnousu, että tili tuli Westillä ajallaan, Nikitin sanoo.

ERÄÄNÄ PÄIVÄNÄ Hemminki sai puhelun, jossa kaupattiin saman alan firmaa.

Miehet eivät ole katuneet yrityksensä myyntiä. Nykyään Hemminki ja Aho ovat eläk-

Matti Hemminki esittelee arkistoa, joka tehtiin toimistorakennuksen väestönsuojaan.

KUVA: JUHANI PAJUNEN

Puolet tuotannosta meni maailmalle

PERÄLÄ West Welding teki kunnossapitotöitä Metsä-Botnian Kaskisten tehtaalla aina seiskokien aikaan.

– Olimme Botnian hovitoimittaja, Pekka Luhtala kertoo.

Metsälle Weldingillä valmistettiin kerran paineakkuja, joiden seinämän paksuus oli 50 millimetriä. Ne oli määrä viedä Kiinaan, jossa niitä käytettäisiin Jangtse-joen patojen sulkuksissa. Kun akkuja vietiin rekalla lämpökäsittelylaitoksen Lahteen, kuljettaja nukahti matkalla ja ajoi ojaan. Hän havahtui ja kuuli äänestä, että kontissa olevat isot pöntöt olivat liukumassa kohti koppiä. Mies meni äkkiä matalaksi lattialle ja pelasti näin henkensä, rasakat pöntöt kun tulivat seinän ja koko kopin läpi.

– Ne pöntöt tuotiin sitten tänne takaisin: ne olivat vain vähän ravassa, ei niissä ollut naarmuaakaan. Ne pestiin täällä ja vietiin sitten seuraavalla kuljetuksella uudestaan Lahteen, Matti Hemminki muistelee.

Noin puolet tuotannosta meni vientiin: alkuaikoina esimerkiksi Ira-

niin, Tšekkoslovakiaan, Romaniaan, Indonesiaan ja Venäjälle, myöhemmin etenkin Ruotsiin, Norjaan, Iso-Britanniaan, Saksaan ja Kiinaan. Vuonna 2004 Welding teki isot kaupat Kanadan Calgaryssa toimivan öljyjalan yrityksen kanssa, joka vei Weldingin valmistamat säiliöt ja putkistot edelleen Siperiaan.

Koneita hankittiin milloin mistäkin. 1990-luvun lopussa Hemminki ja Luhtala kävivät Etelä-Koreassa ostamassa konkurssipesästä mankelin, jota käytettiin säiliöiden vaippojen pyöristämiseen. Konemessuilla Helsingistä tarttui mukaan vanneha. Myyjä alkoi tosin kaupanteon jälkeen epäillä sitä, olivatko ostajat olleet täysin vakavissaan.

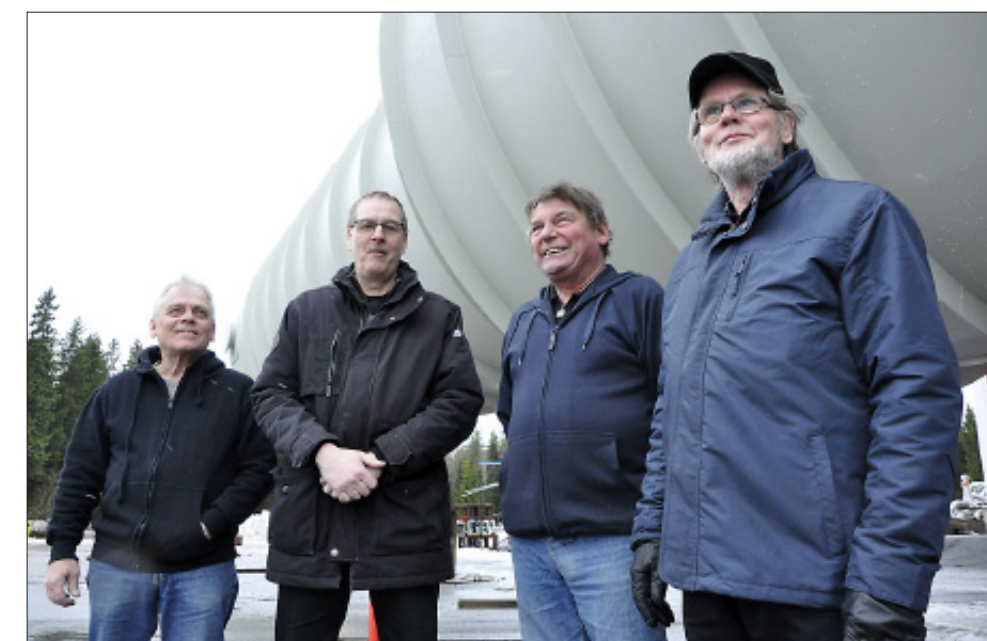
– Matkalla messuille oltiin nautiskeltu venrerrä, että siinä myyntitilanteessa olimme ehkä jo vähän kaljoissa. Sen takia se myyjä kysyi vähän myöhemmin meidät nähdessään, että meinaatteko tosiaan sen sahan ostaa. Minä sainoin, että eikös ne kaupat tulleet tehtyä, Luhtala hymyilee.

keellä, vaikkakin Aho heittäväliä työkeikkaa. Luhtala on Viafinillä projektihommista ja Nikitin puuhaa milloin mitään.

– Päivääkään ei ole kaduttanut, että hommaan tuli ryhdyttyä. Aika oli pääsääntöisesti mukavaa, vaikka alussa oli vaikeuksia rahan saamisessa. Kun kassa oli kunnossa, ei ollut taloudellista huolta, Hemminki toteaa.

Kari Aho tarkastelee mankelia, joka käytiin ostamassa Etelä-Koreassa konkurssipesästä.

Kari Aho (vas.), Pekka Luhtala, Jorma Nikitin ja Matti Hemminki muistelevat hyvällä West Weldingin aikaa. Yritys oli merkittävä työllistäjä Teuvalla.